

Protokoll

Leidandmed	EAA.3071.1.15
Kaader	21,22,23
Daatum	20.11.1886
Protokoll number	14
Protokoll teema	5. Kahjutasu
Märkused	

Kohtumehed			
Eesnimi	Perekonnanimi	Täisnimi	Roll
G	Wender		Kirjutaja
Jüri	Weitenberg		Kohtumees
Mihkel	Kalmien		Kohtumees
Jaan	Wanaweski		Peakohtumees

Astus kohtu ette moisa teumees **Hans Einberg** Mina kaeban, mina tegin kewade omale ohrima selle maa peale mis mois mulle kardufli maaks andis, seda oli rohkem kui üks wakka maa, tiumeeste lambad ja **Kuristi** lehmad söid seda ära, mina ei saanud sealt enam kui üks wana tünder ehk 5 tsetweriiki ohri, 3 tsetweriiki külwasin mina seemet maha, nüid nouan mina oma kahjutasumist. Tallitaja käis seda kahju waatamas.

Astus kohtu ette **Kuristi** perenaene **Mari Tinaberg** Minu lehmad ei ole mitte tema ohris käinud, see oli nädal enne Pärtlipäewa kui minu lehmad käisid **Wundri** kapsas ja kardufli, aga H. Einbergi ohris ei ole nad mitte käinud.

Astus kohtu ette tiumehe naine **Kai Bearmik**, Mina ei oel **Kuristi** lehmi mitte **Hans Einbergi** ohrast wälja aianud aga mina nägin **Marmu** kapsas, teine kord aias Jaagu Miina takka aia äärest wälja, muud mina ei tea.

Astus ette **Miina Klaas** Mina ei tea kelle need lehmad olid, üks kord aiasin mina kolm lehma ohremaa pealt ära.

Astus kohtu ette tiumehe naine **Kai Bearmik**, Mina ei ole lambaid wälja aianud lapsed on neid kolm korda wälja aianud.

Kohus kutsus järgimööda lammast omanikud ette **Leenu Maim**, minu oli 4 lammast

Mari Akate, minul oli 10 lammas

Miina Niinepuu, minul oli 3 lammast

Truta Selberg, minul oli 6 lammast

Ann Wiiderfeld, minul oli 2 lammast

Ann Pesur, minul oli 10 lammast

Mari Karumeter minul oli 13 lammast

Lammad kõik summas

Miina Klaus, minul oli 4 lammast

Summas 52 lammast.

Kohus mois: lammaste omanikud peavad iga lamba pealt 7 koppik maksma see teeb 3 rbl. 64 kop. ja Kuristi perenaine peab kolme lehma pealt 75 kop. maksma, see raha teeb summa 5 rbl. 39 kop.

Kohus moistis seda raha Hans Einbergile kahjutasumiseks:

II Astus kohtu ette moisa kubjas Hans Lietristik; Mina kaeban: moisa heinakuhi on väga ära söödud, moisa walitseja walla Tallitaja on seda pahandust üle waadanud. Walitseja ja Tallitaja on arwanud loomes ära sööd heinad kuni 80 ? alla. Selle heinama peal on käimas moisa loomad ja teumeeste lehmad.

Tallitaja W. Lijur tunnistab: meie arwasime walitesjaga seda kahju mis loomad sest kuhjast olid ära söönud 80 Let wäärt

Astus kohtu ette moisa härge karjane Gottleb Koosler, moisa härjad ei ole mitte heina kuhja kallale saanud, üks walge ja kirju lehm olid heina kuhja kallal, need olla Saale ja Gokmani lehmad olnud.

Astus kohtu ette Anton Karumeter moisa härge karjane. Meie loomad ei saanud kuhja kallale ei ole ka muudel näinud kui Saale ja Bokmanni lehmad need olid kuhja kallal.

Astus kohtu ette moisa härge karjane Tõnis Selberg Mina ei ole teiste loomi näinud ega ole ka oma härgi lasknud heina kuhja kallale, poolteis päewa olime meie seal karjas

Astus kohtu ette moisa härge karjane Gustas Reinwald, Mina ei ole lasknud oma häri süüa ega ole ka teiste loomi näinud, üks päew olin mina seal karjas siis oli juba kuhi ära söödud.

Astus kohtu ette Leenu Reindal. Minu lehm ei ole mitte moisa heina kuhja kallal käinud, enne Rapla laata oli kuhi terve, peale Rapla laata ostsin mina omale weikse mullika, wana lehma müüsin Rapla laadal ära, mullika juures käisin mina ise see ei saanud kuskille paha peale. Aga kui moisa härjad hakasid seal käima siis sai see kuhu ära söödud.

Astus kohtu ette Liisu Ausler - Mina ei tea sest kuhja söömisest ühtigi rääkida, enne kooli aega käis minul plika lehma juures, siis oli moisa kuhi väga wähe söödud, pärast kooli aega käisin mina ise lehma juures kolm nädalid. Mina ei ole mitte kedakit seal kuhja kallal näinud, ei ole ka minu lehm sealt suuga saanud wõtta.

Astus kohtu ette **Juhan Saaler**. Mina läksin 4. Talwekuu päeval heinamaalt sea aia witsu tooma siis tulid seal moisa heinakuhja juurest läbi, see kord nägin mina härjad olid kuhja aja maha aianud, suuremad härjad olid ümber kuhja nagu lambad külge külle wasta, vähemad ootajad teiste selja taga järge kuhi oli juba palju söödud. Karjatseid ei näinud mina mitte ühte ainust. Ohta rääkisin kodu seda mis mina seal nägin minu pois rääkis, karjatsed olla moisa härgele ikke teinud härjad ikkese pannud, siis haud kõrge järele seadnud, seda wiisi mööda heinamaad hasti söötnud. Mina ise nägin ka et mööda heinamaad suured mustad teed olid just kui oleks saadusi weetud, imestasin mis siin on weetud ehk mis se peaks tähendama.

Astus kohtu ette teumehe naine **Leenu Bokmann**. Mina ei ole kedakit näinud, minu lehm käis **Mart Saaler**i ees, mina ei tea sest moisa heina söömisest ühtegi.

Kohus kuulas hoolega seda järele kes nüüd selle moisa heina kuhja süüdmise juures süüdlase on tunnistuste järele, leidis et moisa oma härge karjatsed ja kaks teumest süüdlased olid. Nüüd mõistis kohus et nende härge karjatsed kes on lasknud oma hooletuse pärast heina kuhja ära süüa loomest, peawad omast palgast moisale seda kahju tasuma. Moisa härge karjatsed: **Anton Karumeter** maksab 3 rbl.h. II **Gotlieb Koosler** maksab 3 rbl.h. III **Gustas Reinwald** maksab 1 rbl.h. IIII **Tõnis Selberg** maksab 1 rbl.h. V teumes **Juhan Saaler** maksab 1 rbl 50 Cop, VI teumes **Karl Bokmann** maksab 1 rbl 50 Cop. teeb summa 11 rbl, seeraha saab moilale ära söödud heinte eest kahju tasumiseks.

III **Juhan Saaleri** ja tema poja Mardi tunnistuse peale wõttis kohus moisa härge karjatsed ette, leidis et see tosi oli mis need härge töitmisest tunnistasid. selle kelmi teiu eest moistis kohus neid trahwi alla.

Kohus moistis: **Anton Karumeter** maksab 50 koppik II **Gottlieb Koosler** maksab 50 Coppik III **Tõnis Selberg** maksab 25 Coppik ja IIII **Mart Saaler** maksab 35 Coppik trahwi, Summa 1 rbl 50 Cop.

Kohus moistis selle trahwi walla laekas.

Kohtuwanem J. Wanaweski xxx

M. Kalmien xxx

Jüri Weitneberg xxx

Kirjutaja G Wender [allkiri]